

Innspill til behandlingen av retningslinjer for salgs- og skjenkebevillinger i Rauma kommune

Rauma kommune skal vedta nye retningslinjer for salgs- og skjenkebevillinger for ny bevillingsperiode og IOGT takker for muligheten til å uttale seg i saken.

IOGT er en ruspolitisk organisasjon i vekst som jobber for at det skal være lett å ta rusfrie valg og vil bidra til et trygt og inkluderende samfunn. Vi driver ulike rusforebyggende aktiviteter og et utstrakt sosialt arbeid for rusavhengige og for barn og unge. IOGT er en livsynsåpen og partipolitisk uavhengig medlemsorganisasjon. IOGT er godt etablert i regionen og driver med medlemsaktiviteter og forebyggende arbeid. IOGTs visjon er at mennesker over hele verden får leve frie og meningsfulle liv uten at alkohol og andre rusmidler hindrer dette og vårt slagord er: Det skal være lett å ta rusfrie valg.

Når det nå skal vedtas nye retningslinjer er det kommunepolitikerne som er ansvarlig for hvor mange timer det åpnes for skjenking i kommunen, men det er ikke bare tilgangen på alkohol som avgjøres. Retningslinjene avgjør også hvor mange oppdrag politiet vil få, hvor mye trafikk det er på legevakten og hvor mange som vil føle på en uro av å være i sentrumstrøk på kveldstid.

Alkohol og vold

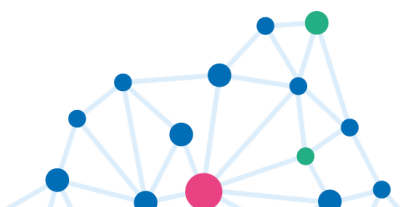
Skal skadevirkningene av alkohol reduseres må totalkonsumet reduseres. Det er en tydelig sammenheng mellom vold og alkohol. Studier viser at mer drikking fører til mer vold, og mindre drikking fører til mindre vold. Sannsynligheten for voldsutøvelse øker med økende alkoholinntak og beruselsesfrekvens. 70-80 prosent av de som er innblandet i voldsepisoder er påvirket av alkohol. Ofte er både utøver og offer alkoholpåvirket, og mer enn halvparten av all alkoholrelatert vold involverer de som bare drikker «nå og da».

En betydelig andel av voldssituasjonene oppstår på eller like utenfor skjenkesteder. Blant voldsskadede pasienter ved Oslo legevakt hadde volden i 20 prosent av tilfellene skjedd på eller umiddelbart utenfor et skjenkested, ifølge en rapport utgitt av Oslo skadelegevakt. Sammenhengen mellom skjenketider og vold er grundig dokumentert i både norsk og internasjonal forskning. Små endringer i skjenketiden er forbundet med en signifikant nedgang i utelivsvolden. Innskrenkning av skjenketiden kan derfor være svært effektivt tiltak for å redusere vold og utrygghet.

En studie av de 18 største bykommunene i Norge i perioden 2000–2010 viste at én times utvidelse av skjenketiden førte til en økning i voldstilfeller på nattetid i helgene på om lag 17 prosent. Resultatene fra undersøkelsen viste også at effekten er symmetrisk, slik at antall voldstilfeller går tilsvarende ned ved én times tidligere stengning.

Folks syn på skjenketider

Maksimaltiden for skjenking av alkohol er etter alkoholloven kl. 03.00, men kommunene kan etter forskrift fastsette tidligere skjenkestopp. Mange kommuner velger skjenkestopp tidligere. En undersøkelse gjennomført av Sentio i 2019 viser at seks av ti mener at maksimaltiden for skjenking bør være kl. 02.00 eller tidligere. Bare 17 prosent ønsker at det skal være skjenking til kl. 03.00. En undersøkelse gjennomført av Helsedirektoratet viser at 36 prosent av befolkningen føler det er utrygt

å oppholde seg i sentrum av hjemkommunen sin på kveldstid. Det er kvinner og unge som er mest utsatt for plager av andres alkoholinntak.

Tiltak

IOGT jobber for at ungdom skal ha en trygg, god og rusfri ungdomstid. Dette innebærer blant annet å la arenaer for de unge forbli alkoholfrie, skape attraktive rusfrie møteplasser og styrke kultur- og fritidstilbudet. Hensynet til barn og unge bør være førende i skjenke- og salgspolitikken, og da er en viktig forebyggende faktor å begrense tilgangen til alkohol.

Barn trives best med edru voksne. For å ivareta barn og unge i Rauma kommune er det viktig med tydelige regler for skjenking, og at ikke skjenking går på barns bekostning. Derfor oppfordres kommunen til å ha strenge og barnevennlige retningslinjer for salgs- og skjenkebevillinger. Kultur- og idrettsarrangementer som stevner, fotballkamper og kinosaler og bør holdes rusfri, slik at det ikke virker ekskluderende på deler av befolkningen.

For å sikre trygge og gode byrom er det viktig å ta i bruk tiltak som nytter. Derfor berømmer IOGT Sandnes kommune for å avslutte salg av alkohol ved utesteder fra kl. 01.30 i helgene og fra kl. 00:30 i ukedagene, og oppfordrer politikerne til å la denne praksisen vedvare.

Følgende punkter foreslås til endring:

- I § 4.3 foreslås det følgende nye steder der det ikke gis salgsbevilling for alkoholholdig drikk: Arenaer, idrettshaller, stadioner, kulturhus og kino- og teatersaler.
- I § 6.1 foreslås det et nytt punkt, punkt 6.1.7, På 17. mai åpnes det ikke for skjenking før kl. 16.00, for å unngå utrygghet og skjenking rundt barn
- I § 6.2 foreslås det å endre starttidspunktet for salg av alkohol fra kl. 08.00 til 10.00 i et forsøk på å redusere ruspåvirkede sjåførere på veien som skal handle alkohol på morgenen mens barn er på skoleveien.
- I § 6.2 foreslås det et nytt punkt, punkt d), der julaften legges til som en dag det ikke er salg av alkoholholdig drikk, for å sette barnas beste først.

I tillegg oppfordres det til hyppige og grundige kontroller for at kommunen, som den øverst ansvarlige for skjenkingen, følger opp kravene i alkoholloven til en ansvarlig skjenkepolitikk. En ansvarlig politikk som begrenser tilgjengeligheten, reduserer forbruket. Mennesker med rusproblemer får det litt enklere om de har rusfrie miljøer rundt seg. På våre nettsider står det mer om IOGT sitt arbeid, tiltak vi jobber for og tallene som ligger bak vår politikk. Les mer på iogt.no/politikk.

Kontaktinfo:

David Pletten Aasgard

Politisk rådgiver, IOGT i Norge

Epost: david.pletten.aasgard@iogt.no

